

to carnis et sanguinis ultra non erant
cum eo: discipuli vero interrogati an
et ipsi vellet abire. responderunt. **A**d
quem ibimus? Verba vite eterne ha-
bes. **N**ecessesse habemus? Fratres habet prudentiam imitari: quia multi adhuc am-
bulant cum ihesu. donec veniat ab e-
tenda eius carne et bibendum sanguis
non illius. ad communicandum seque passio-
nibus eius: hoc enim et verbum illud. et
ipsu sacramentum significat: ex tunc
aut scandalisat. et abeunt retro di-
centes: quia durus est hic sermo. **N**os
cum apostolis prudentes simus et dica-
mus. **D**omine ad quem ibimus? Verbavi-
te eterne habes. **N**on discedimus a-
te: vivificabis nos. **N**on in solo pane
vivit homo: sed in omni verbo quod pro-
cedit de ore dei. **N**on solus mundus
habet delectationem: sed multo maior
est in vobis tuis. **V**nde et propheta ait.
Quam dulcia faucibus meis eloquia
tua super mel ori meo. **A**d quem igitur
eamus? **V**erbavite eterne habes do-
mine: et ea sunt super omnia que mundus
habere potest. **N**on solum ipsa vita sed
promissio vite eterne. et expectatio ius-
torum leticia est et tanta leticia. ut omne
quod occupavit ei non valeat comparari.
Hanc igitur prudentiam nobis aposto-
li sancti seminauerunt. **M**artires ve-
ro manifestus est fortitudinem semina-
nisse. **P**orro vero confessores semina-
verunt iusticiam: quam in omni vita sua se-
cuti sunt. **H**oc enim interest inter mar-
tyres et confessores: quod inter petrum si-
mul omnia relinquunt. et abraham sub-
stantiam mundi in bonos usus expenden-
tem. **S**ic enim illi summati in brevi exple-
verunt tempora multa: isti vero longa et
multimoda traxere martiria. **V**ir-
gines sancte planum est. quod tempantiaz
seminauerunt: quod sic libidine calcave-
runt.

In annuntiatione beate marie. sermo primus.

Et inhabitet gloria in terra no-
stra: misericordia et veritas obui-
auerunt sibi: iusticia et pax o-
sculate sunt. **G**loria nostra hec est ait apo-
stolus. testimonium osiencie nostre. **N**on quod
talem tale testimonium. quale ille super-
bus phariseus habebat: seducta et
seductrice cogitatione. testimonium pro-
hibens de seipso. et testimonium eius
verum erat: sed cum spiritus ipse testimonium
um prohibet spiritui nostro. **P**orro hoc testimo-
nium in tribus consistere credo. **N**ecessesse
est enim primo omnino credere quod remissio-
nem peccatorum habere non possis. nisi per
indulgentiam dei: deinde quod nihil pro-
prie habere queas operis boni nisi et
hoc dederit ipse. postremo et eternam
etiam quod nullis potes operibus promereri
si gratis deus illa. **Q**uis enim potest facere
mundum de immundo conceptum seminem:
si qui solus est mundus? **V**tique quod factum
est non potest non fieri: ipso tantum
non imputante erit quasi non fuerit.
Quod propheta quod consideras ait. **B**eatus
vir cui non imputabit dominus peccatum. **D**e
operibus vero bonis certum omnino est
quod nemo hec habeat a seipso. **N**am
stare non potuit humana natura ad-
huc integra: quanto minus poterit
per seipsam resurgere iam corrupta.
Certum est ad suam originem universa
quantum in eis est tendere: et in ea sem-
per esse partem peliuiora. **S**ic et nos qui
de nihilo creati sumus: constat quod si
nobis ipsis relinquamur: in peccatum semper
quod nihil est declinamus. **T**am vero tu
eterna vita scimus: quod non fuit conditi-
one passionis huius temporis ad futu-
ram gloriam. que nec sufficiunt. si unus
omnes sustineat. **N**ecque enim talia sunt
hominum merita: ut propterea vita eter-
na debeatur ex iure: aut deus iniuriarum

aliquas faceret nisi ea contaret. **N**am
ut taceam quod merita omnia bona dei
sunt: et ita homo magis propter ipsa
deo debitor est quam deus homini. quid
sunt merita omnia ad tantam gloriam?
Hemque quis melior est propheta cui
dominus ipse tam insignis testimonium pre-
stabit dicens: virum inveni secundum cor me-
um. Verutamen ipse necesse habu-
it dicere deo: non intres in iudicium cum
seruo tuo domine. **N**emo se itaque seduc-
cat: quia si bene cogitare voluerit in-
ueniet perculdubio quod nec cum decem mi-
libus possit occurrere ei qui cum viginti
et milibus venit ad se. **V**erum hec quod nunc
diximus omnino sufficiunt: sed magis
initium quoddam et velut fundamentum
fidei sunt habenda. **T**heoque si credis
peccata tua non posse deleri nisi ab
eo cui peccasti soli. et in quem pecca-
tus non cadit bene facis: sed ab deo ad
hoc. ut et hoc credas quia per ipsum tibi
peccata donantur. **H**oc est testimoni-
um quod prohibet in corde tuo spiritus san-
ctus dicens: dimissa sunt tibi pecca-
ta tua. **S**ic enim arbitrat apostolus.
gratis iustificari hominem per fidei.
Ita de meritis quod si credis non posse
haberi nisi per ipsum: non sufficit. do-
nec tibi perhibeat testimonium spiritus
veritatis. quia habes ea per illum.
Sic et de vita eterna habebas necesse
est testimonium spiritus. quod ab ea di-
uino sis munere peruenturus. **I**psa
enim peccata donat. ipse donat me-
rita: et prima nihilominus ipse redo-
nat. **P**orro testimonia ista credibili-
lia facta sunt nimis. **N**am de remissio-
ne quidem peccatorum validissimum tes-
timonium argumens diuina passionem. **V**ox
siquidem inualuit sanguinis multo
plus quam vox sanguinis abel. clamans
in cordibus electorum. remissionem omni-
um peccatorum. **T**raditum est enim apud

peccata nostra: nec dubium quin po-
tentior et efficacior sit mors illius in
bonum: quam peccata nostra in malum. **D**e
bonis autem operibus argumentum ni-
hilominus efficax mihi est resurre-
ctio eius: quia resurrexit propter iusti-
ficationem nostram. **P**orro de spe pre-
mioque testimonium eius est ascensio:
quia ascendit propter glorificationem no-
stram. **D**ec tria in psalmis habes: dis-
cente propheta. **B**eatus vir cui non im-
putabit dominus peccatum. **E**t alibi. **B**ea-
tus vir cuius est auxilium abs te. **T**ertio
alibi. **B**eatum quem elegisti assumptum
isti: habitabit in atrijs tuis. **D**ec est
gloria vera: gloria inhabitans: quia
ab eo est quod per fidem habitat in cor-
dibus nostris. **F**ilij vero ad gloriam quam
ab invicem est querentes gloriam quam
a solo deo est non volebant: sed sic
gloriam extrinsecus fluentem sectantes
habebant gloriam non in semet ipsis sed
magis in alijs. **V**is nosse unde sit ho-
mini inhabitans gloria? **D**ico breui-
ter: quoniam ad mystica festinat inter-
tio. **N**am et ea sola appofuerunt in ver-
bis illis prophetis diligentius inue-
stigare: sed reflexit ad moralia oc-
currens prima fronte apostolicum ser-
mo. de interna gloria et testimonio con-
scientie. **S**ic ergo inhabitat hec glo-
ria etiam hic in terra nostra: si mis-
seris et veritas obuiat tibi: et sese iu-
sticia et pax osculentur. **P**reuenienti si-
quidem misericordie ut veritas nostre con-
fessionis occurrat necesse est: ac de
cetero sanctimoniam sectemur et pa-
cem sine qua nemo vi debet deum. **V**bi
enim compungitur quis iam tunc eum mi-
sericordia preuenit: sed nequaquam in-
greditur. donec ei veritas confessio-
nis occurrat. **P**eccavi domino ait is-
raele dauid ad nathan prophetam cum
de adulterio et homicidio argueretur:
In

et trāstulit dñs peccatū a te ait p
phetā. **N**imirum misericordia et veritas
obuiauerūt sibi. Et hoc quidem: vt
declines a malo. **T**am vero vt faci
as bonum in tympano et choro tibi
psallendū est: vt ipsa mortificatio
carnis tue et penitētie fructus ac iu
sticie opa inuinitate et scordia fiāt:
quoniā vnitas spūs vinculū est pfe
ctiōis. **N**eq; ab dextera neq; ab si
nistra declinaueris. Sunt enī quorū
dextera est dextera iniquitatis. **P**ha
riseus ille cuius sup̄ meminimus. nō
erat sicut ceteri hoīm: s; ipse sibi vt
dixim⁹ testimoniū phibuit: s; nō ve
rum. **S**ane q̄squis ille est in quo mi
serdiaz veritas obuiauerunt sibi ius
ticia et pax osculate sūt. secure gfe
tur: s; in eo qui sibi testimoniū phib
et in spūvtiq; et veritate. **V**t inha
bitet glā in terra nostra: misericordia
et veritas obuiauerūt sibi: iusticia et
pax osculate sūt. **S**i glā patris fili
us sapiēs: cū sit sapientia ipsa sapiē
tior: nemo: liquet pfecto glām pa
tris. xpm dei virtutē et dei sapientiā
esse. **Q**uia ḡ multipharie multisq;
modis de eo p̄dictum fuerat in p
phetis q; in terris videndus esset.
et inter hoīes ouersaturus: quo nā
modo id factū sit. et impletis que de
eo per os omniū pphetarum dicta
fuerant. habitauerit gloria in ter
ra nostra: psalmista indicat in hīs
verbis. **A**c si manifest⁹ dicat. **V**t
verbū caro fieret et habitaret in no
bis: misericordia et veritas obuiauerunt
sibi iusticia et pax osculate sūt. **M**a
gñū sacramentū frēs et diligētius
pserutandū: nisi et intellectus milte
rio: et ipsi q; intellectui verba des
sent. **D**ico tamē vt cunq; modicū id
qđ sentio: si forte vel occasionez des
disse videar sapiēti. **V**idere mihi vis

deor: dilectissimi q̄tuor virtutib; hīs
amictū primū hoīem ab ipso sue crea
tōnis exordio: et ut ppheta memi
nit vestimēto salutis indutū. **E**st enī
in hīs q̄tuor illi salutis integritas:
nec sine hīs omib; potest ostare sa
lus: p̄sertim cū nec possint esse virtu
tes si ab inuicem separentur. **A**cce
perat ergo homo misericordiaz cus
todēz scz atq; p̄dissequam. vt ipa
p̄ueniret. ipsa et sequeat eū: ipaq;
p̄tegeret et obseruaret vbiq;. **V**ides
qualē nutritiū cōtulit paruulo suo
deus: qualez dedit p̄dissequā hoīm
recens orō. **S**ed erat illi necessari⁹
etiā eruditor tanq̄ ingenuet ratō
nabili creature: vt nō sicut iumentū
aliquod custodiret: s; tanq̄ puulus
educaret. **C**ui sane magisterio ne
mo poterat aptior inueniri q; veri
tas ipsa: que eū in agnitōnem sume
perduceret aliquādo veritatis. **I**n
terim vero ne sapiens inueniret vt
malū faceret: essetq; peccatū ei tan
q; scienti bonū et minime facient: iu
sticiā q; qua regeret accepit. **A**d
huc autē et pacē qua foueret et dele
ctaret addidit man⁹ benignissima
creatoris. **P**acem vtq; duplicē: vt
nec intus pugne nec foris timores:
id est nec caro cōcupisceret aduers
sus spūm: nec esset ei creatura vlla
formidini. **N**ā et bestiis omib; libere
impo sūt noīa: et serpens ipse q; vior
lentia non p̄sūpfit fraude magis eū
aggressus est. **Q**uid huic deorat.
quē misericordia custodiebat: doce
bat veritas. regebat iusticia. pat
fouebat. **S**ed heu homo iste ad mī
tā p̄niciē et insipietā sibi descendit de
iherlm in iericho. **S**iquidez incidit in
latrones: a q̄bz et nō oīa legē despo
liatus. **A**n nō despoliatus: q; dñō ve
niente nudū se esse cōgrit. **N**ec vero

poterat reuelli: vel ablata sibi re-
cipere vestimenta: nisi xpus amitte-
ret sua. Sicut eni uiuificari in aia ni-
si interueniente corporali morte xpi no-
potuit: ita nec vestiri sine eius despo-
liatōe. Et uide si non ppter has qua-
tuor partes vestimentū qd amiserat
primus et uetus homo: in totidez qz
diuisa sunt secūdi et noui hois vesti-
ta. An forte queris tunicā inconfu-
silē que non diuidit: s; forte puenit:
Ego diuinā arbitror esse imaginē:
que nimirū non assuta s; insita atqz
ipi impressā nature diuidi scindiqz
nō pōt. Ad ymaginē nēpe et similitu-
dinē dei factus est homo: in imagi-
ne arbitrij libertatē: et virtutes hōis
in similitudine. Et similitudo quidē
perijt: ueruntamē in ymagine ptrā
sit homo. Ymago siquidē in ieden-
na ipsa vri poterit nō exuri: ardere:
sed nō deleri. Nec s; non scindit: s;
forte puenit. Et quocūqz peruenerit
aia: simul et ipsa ibi erit. Nā similitu-
do nō sic: sed aut manet i bono: aut
si peccauerit aia mutat miserabiliē:
iumentis insipientibz similata. S; qā
spoliatū virtutibz quatuor hominē
dixim⁹: quo nam modo singulis sit
spoliatus congruum est ut dicam⁹
Perdidit homo iusticiam: cum euaz
serpentis. adam mulieris uoci obe-
diuit potius qz diuine. Erat tamen
residuum aliquid quod apprehen-
dere possent. idqz dominus suo illo
scrutinio innuebat: sed abiecerunt
etiam illud. conuersi in uerba mali-
cie. ad excusandas excusationes in
peccatis. Prior enim iusticie portio
nō peccare: secūda per penitentiam
damnare peccatū. Perdidit et mise-
ricordiā cum sic exarserit eua in cō-
cupiscentia sua: ut nec sibi nec uiro
nec filijs parceret nascituris: simul

omnes terribili maledictio et neces-
sitati mortis addicens. Adam quo-
qz indignatōi diuine mulierē pro
qua peccauerat obiecit: quasi post
tergum eius uolens declinare sagit-
tam. Vidit enim mulier lignum qd
esset pulcrum visu: et ad uiscendum
suauē: et a serpente audierat tanqz
deos se futuros. Funiculus triplex
difficile rumpitur: curiositatis. uo-
luptatis et uanitatis. Nec sola mū-
lus habet: concupiscentiā carnis
concupiscentiā oculorum: et sup-
biam uice. Dijs abstracta et illecta
misericordiā omnem crudelis ma-
ter abiecit. Sic et adam qui mulie-
ri male misertus est ut cum ea pec-
caret: bene noluit misereri ut penas
sustineret pro ea. Priuata est mu-
lier etiam ueritate: primo quidem
male detorquens qd audierat mor-
te morieris. et dicens ne forte mor-
tiamur: demum serpenti credens pe-
nitens abneganti et dicenti nequa-
qz moriemini. Priuatus est et adam
ueritate ubi eam cōfiteri erubuit:
folia excusationum operimenta pre-
tendens. Si quidē ipsa dicit. Qui e-
rubuerit me corā hominibz: erubescā
et ego eum corā patre meo. Patez
qz protinus amiserūt: quia non est
pax impijs dicit dominus. Nonne
enim cōtrariam legem inuenerant
in mēbris suis: qz de nouo pudē ce-
perat nuditatis: Timui ego inqt.
eo qd nud⁹ es. Nō sic miser nō sic
paulo añ timebas: nō qrebas folia:
licet corpore nudus ficut et modo. Ex
hoc sane ut apphete ipsius parabolā
prosequamur. qui sibi obuiaffe eas
et recōciliatas in osculo memorauit
grauis qdā mē vtutes uidet orta cō-
tentio. Si qdē ueritas et iusticia mi-
serū affligebāt: pax et misericōdia zeli

huius ex ptes iudicabāt magis esse
parcendū. **S**ūt etenī collata nec he
due sibi: quemadmodum et priores
Vn̄ factū est vt pseuerantibz illis
inultōe ⁊ p̄uaricatorē hinc inde ce
dentibz: ⁊ p̄sentes molestias futuri
cumulātibz ommatōe supplicij: ille
succederent in cor patris redeuntes
ad dñm qui illas dedit. **S**olus siqui
dem ipse cogitabat cogitatōes pa
cis: cū afflictōis plena om̄ia viderē
tur. **S**iquidem nō cessabat pax: non
ei miscdia dabat filētū: s; pio qdā
fusurrō paterna pulsantes viscera
loquebant. **N**ūquid in eternū picia
et deus: aut nō apponet vt oplaciti
or sit adhuc? **N**ūquid obliuiscet mi
sereri deus: aut cōtinebit in ira sua
miscdias suas? **E**t q̄uis diu multū
q; v̄sus sit dissimulare pater mise
ratōnū: vt interim satisfaceret zelo
iusticie ⁊ veritatis: nō tñ infructuo
sa fuit supplicantiū importunitas: s;
exaudita est in tpe opportuno. **F**or
te enī interpellantibz tale dicit de
bisse responsus. **V**sque q̄ p̄ces v̄res
debitor sū ⁊ sororibz v̄ris: quas ac
cinctas videtis ad faciendā v̄mbi
ctā in natōibz iusticie ⁊ veritati. **V**o
cent ⁊ veniant: ⁊ sup hoc verbo pari
ter oferamus. **F**estinant s; legati
celestes ⁊ vt viderūt miserā hoim ⁊
crudelē plagaz: vt ap̄l̄eta loquē.
angeli pacis amare flebāt. **Q**ui enī
fidelius quererēt aut rogarēt que
ad pacez sūt: q̄ angeli pacis? **S**ane
ex deliberatōe qm̄ ascendit veritas
ad ostitutā diem: s; ascēdit vsq; ad
nubes: necdū plane lucida s; subob
scura adhuc zelo indignatōis. **F**a
ctūq; est vt legimus in ap̄l̄eta: dñe
in celo miscdia tua: et veritas tua
vsq; ad nubes. **M**edius aut pac lu
minum residebat: et vtraq; p parte

sua vtilius qd̄ habebat loquebat.
Quis putas illi colloq̄o meruit in
teresse: et indicabit nobis? **Q**uis au
diuit: ⁊ enarrabit? **F**orte menarra
bilia sūt: et nō licet hoim loqui. **S**ū
ma tñ cōtrouerfie totius hoc fuisse
videt. **E**get miseratōe creatura ra
tōnalis ait miscdia: qm̄ misera fa
cta est: ⁊ miserabilis valde. **V**enit
tpus miserēdi eius: q; iā p̄terijt tps
Ecōtra veritas. oportet inquit im
pleri s̄monē quē locut⁹ es dñe. **T**o
tus moriatur adā necē est cū om̄ibz
q̄ cū eo erāt: qua die veritū pomuz
in p̄uaricatōne gustauit. **V**t qd̄ s;
ait miscdia: ut quid me genuisti p̄
cītius piturā? **S**cit enī veritas ipsa
qm̄ miscdia tua pijt ⁊ nulla ē: si nō
aliqñ miserearis. **S**imiliter aut ecō
trario zilla loq̄batur. **Q**uis enī ne
sciat q; si p̄dicta sibi p̄uaricator sē
tentā mortis euaserit: pijt nec pma
nebit iā in eternū veritas tua dñe?
Ecce vero vnus cherubim id est ma
gni cōsiliij angelus ad regē salomo
nē suggerit esse mittēdā: qm̄ filio
inquit datuz est om̄e iudiciū. **E**t in
eius ergo ōspectu miscdia ⁊ veritas
obuiauerūt sibi: eadem q̄ supra me
minimus verba querimōie repetē
tes. **F**ateor ait veritas zelū bonum
miscdia habet: s; vtiq; secundu sciē
tiā. **N**ūc aut quid: preuaricatori po
tius q̄ sorori iudicat esse parcēdū.
At tu inq̄t miscdia neueri parci:
sed tanta indignatōe seuis in p̄ua
ricatorē: vt inuoluas pariter ⁊ soror
rē. **Q**uid mali habes aduersum me
dico mibi. **S**im autem: quid me p̄
sequeris? **G**randis cōtrouerfia fra
tres: et intricata nimium discepta
tio. **Q**uis non illic diceret: bonum
erat si natus non fuisset homo iste?
Sic erat dilcissimi omnino sic erat:

non videretur quomodo filii possent er-
ga hominem misericordia et veritas operari.
Cumque adiceret veritas in ipsum quod ius
diceret peris sue iniuriarum retorqueri di-
cens cauendum omnino ne fieret irritum
verbum patris: ne sermo viuus et efficax
qualibet occasione euacuaretur: parci-
te quod ait pax parcite verbis hominibus
non vos talis altercatio decet: virtutum
est inhonesta contentio. Porro iudex
inclinas se digito scribebat in terra.
Erant autem verba scripture: quod pax
ipsa legit in auribus omnium. Ea siquidem
apud afficebat. Nec dicit: perij si adu-
eris non moriar: et hec dicit perij: nisi mi-
sericordiam consequar. Fiat mors bona: et
habeturque quod petit. Obstupescere omnes
in verbo sapientie et forma opusculi
pariter atque iudicii. Siquidem mani-
festum fuit nullam eis querimoniam oc-
casionem relinque. siquidem fieri posset quod
utrumque petebat: ut et moreretur. et mi-
sericordiam consequeretur. Sed id quod fiet in-
quirit. Mors crudelissima et amarissi-
ma est: mors terribilis et ipso horre-
da auditu. Bona fieri quod non ratione
poterit. At ille: mors inquit pecca-
torum pessima: si preciosa fieri potest mors
sanctorum. An non preciosa erit: si fue-
rit ianua vite. porta glorie. Preciosa
inquiunt. Sed quomodo fiet istud? Fieri
ait per. si ex caritate moriatur quis.
utique qui nihil debeat morti. Neque
enim detinere poterit mors innoxium.
si morabitur ut scriptum est maxilla le-
uiathan: et destruetur paries medius
solueturque callos magnus. quod inter
mortem vitamque confirmatum est. Nimirum
caritas fortis ut mors imortis fortior
morte si fortis illius intraverit atri-
um. alligabit eum et diripiet vasa eius:
et ipso transitu suo ponet profundum
maris via: ut transiant liberati. Bo-
nus vilis est sermo: utpote fidelis totus

acceptio dignus. Sed ubi poterit il-
le innocens inueniri. qui mori velit non
ex debito sed ex voluntate: non ex malo
merito sed ex beneplacito suo? Circu-
it veritas orbem terre. et nemo mun-
dus a sorte: nec infans cuius est vni-
us diei vita super terram. Sed et misericordia
celum omne plustrat: et in angelis quod
ne dixerim prauitatem: minorem tamen in-
uenit caritatem. Nimirum hec victoria
aliquid debebat. quod maiorem caritatem ne-
mo haberet: ut animarum suarum poneret quod
pro suis inutilibus et indignis. Nam
et si ipse iam non dicit nos seruos: sed
ipsum immensum dilectionis est: et eximie
dignationis. Nos autem et si omnia que pre-
cepta sunt nobis faceremus: quid ali-
ud dicere deberemus. nisi quod sui in-
utiles sumus? Sed quis cum super istud con-
uenire presumet? Rediit ad consti-
tutam diem veritas et misericordia: anxie
plurimum non inuento quod desiderabant.
Tunc vero seorsum pax consolans eas.
vos inquit nescitis quicquam neque co-
gitatis. Non est qui faciat bonum hoc:
non est usque ad ventum. Qui consilium dedit.
Ferat auxilium. Intellexit rex quid
loqueretur. et ait. Permet me fecisse
hominem. Pena inquit me tenet: mihi
incubitus sustinetur pena: penitentiam age-
re pro homine quem creavi. Tunc ergo dixit:
ecce venio. Non enim potest hic calix
transire. nisi bibamus illum. Et accersito
gabrielevade inquit dic filie syon: ec-
ce rex tuus. Festinavit ille et ait. Ad-
orna thalamum tuum syon: et suscipe
regem. Porro venturo regi misericordia et
veritas obuiaverunt sicut scriptum est:
misericordia et veritas procedent fas-
ciem tuam. Iusticia thronum preparam:
secundum illud: iusticia et iudicium prepara-
tio sedis tue. Pax cum rege venit: ut
aperta fide inueniret quod dixerat. Pax
erit in terra nostra cum venerit. Tunc est

q̄ nato dñō angeloz choruz ea ne-
bat: pax in fra hoibz bone volūtatis
Sz tūc iusticia pax osculate sunt:
que nō modice videbant haecenus
dissidere. Prior eni si qua erat ex le-
ge iusticia non osculum s̄ aculeum
magis habebat vrgens magis t̄i-
more: q̄ prouocans dilectōne. Sed
nec habuit illa recōciliatōez: sic h̄z
nūc que ex fide noscitur esse iusticia.
Alioquin quid erat q̄ nec abrahā
nec moyses nec ceteri iusti t̄pis illi
in obitu suo pacē illā beatitudinis ef-
ne apprehendere. aut regnū pacis
poterant introire: nisi qd̄ mīme ad-
huc iusticia pax sese fuerāt oscu-
lates. Ex hoc sane dilectissimi feruē-
tore nobis zelo sectāda iusticia est
Si q̄dem iusticia pax osculate sūt:
et indissolubile amicitiaz mīere fe-
bus: vt quicūqz testimoniū iusticie
tulerit. hylarivultu iā p̄ amplexibz
letis accipiat a pace: in dīp̄suz dore
mīes requiescēs.

Sermo .ij. vnde sup̄.

Considerare est fr̄es in solē-
nitate hodierna dñice annū-
ciatōis. velut amēnissimā quādam
placiem: simplicē n̄re reparatōis
hystoriā. **I**nūgiē noua legatio: ā-
gelo gabrieli: t̄nouā virgo p̄fessa
vtutē noue salutatōis honorat ob-
sequio. **A**ntiq̄ excludit maledictio
mulierum: nouā noua mater accipit
b̄ndictōem. **I**mplet p̄ grām q̄ ocu-
piscētā nescit: vt spū sup̄ueniēte al-
tissimi pariat filiū: que virum dedi-
gnat admittere. **I**ntrat ad nos ea-
dem porta salutis antidotū: q̄ vene-
nū serpentis ingrediēs. vniūsitatē
generis hūani occupat. **I**nnume-
ros huiusmodi flores ex hīs fa-
cile est legere pratis: sed intueor

mediā metuēte p̄fūditatis abissi.
Abissus vero imp̄scrutabilis incar-
natōis dñice sacramētū: abissus im-
penetrabilis: verbū caro factus est
et habitabit in nobis. **N**uis eni in-
uestiget. quis attingat: quis appre-
hendat. **P**uteus alt⁹ est t̄m q̄ hauri-
riam nō est mībi. **V**eruntamē solē
interdū supposita puteis humecta-
re l̄nt̄examina vapor exalās. **P**ro-
pterea sane licet irrūpere verear p̄-
prie cōsciūs infirmitatis: frequē-
tamen velut sup̄ os hulus putei ex-
pādo ad te dñe manus meas: p̄ eo
q̄ aia mea sic terza sine aq̄ tibi. **E**t
nunc si quid est quod tescēdente de-
orsū nebula tenuis ebiberit cogitas
tō: vobis fr̄es modicū illud sine in-
uidia cōmunicare curato: velut exp̄-
so l̄nt̄examine vel exigua refūdens
celestis stillicidia roris. **N**uero igit̄
qua rōe filius magis incarnatus sit
q̄ pater. aut spūs sanctus: cū totius
trinitatis non mō equalis sit gl̄a: s̄
vna eademqz substātia. **S**z quis co-
gnouit sensū dñi: aut quis cōsiliari⁹
eius fuit. **A**ltissimuz est misterium:
nec nos oportet temere super huius-
cemodi p̄cipitare sententiā. **V**idetur
tamē nec patris nec spūs incarna-
tōem in pluralitate filioz effugis-
se cōfusionē: dū alius dēi. alius filius
homis dicere. **V**idē t̄ illud maxie
ogruū vt is specialiter filius fieret
qui filius erat: ne quid esset ambi-
guitatis in nomine. **D**emqz ipsa est
virginis nostre gloria singularis
excellens prerogatiua marie: q̄ si
liū vñū eūdemqz cum deo patre me-
ruit habere cōmunem: quam sane
perisse constat si non filius incarna-
retur. **S**ed nec nobis alia dari possit
ocasio similis sperande salutis t̄
reditatis. **F**act⁹ q̄dem p̄mogenit⁹

In multis Fratribus qui nati sunt ex carne
asciscet eos sine dubio in hereditate:
quod vocauit in adoptione. Si enim frater
et coheredes. **D**ic ergo Christus Iesus me-
diator fidelis. sic in personam dei ho-
minisque substantiam copulauit ineffabili
sacramento: sic in ipsa reconciliatio-
ne consilio versus altissimo. media non
deseruit equitatem: utrisque tribuens
quod oportebat: honorem deo: homini mi-
serationem. **N**ec enim optima in se offensa
domini et reus suus forma oppositionis: ut
nec honorandi domini zelo seruus oppri-
mae austeriori sententia: nec rursus
huius immoderatus odilescitur.
ille debito fraude honore. **A**udi igitur
et diligenter observa angelicam in
huius mediatoris ortu distributionem.
Gloria inquit in altissimis deo: et in ter-
ra pax hominibus bone voluntatis. **H**uius
denique gratia obseruationis fidei re-
conciliatori christo nec timoris spiritus de-
fuit: quod patri semper reuerentiam exhibe-
ret. semper ei deferret. semper gloriam eius
quereret: nec spiritus pietatis: quod miscere
operaretur hominibus. **V**nde et necessarius
habuit spiritum quod scientie: per quem timo-
ris pariter et pietatis distributio fieret
et confusa. **E**t nota quod in primo il-
lo pariter nostrorum peccato tres quodque au-
ctores extiterunt: sed manifeste de-
fuerunt tria tribus. **P**roco enim euangelium dya-
bolus et aduersarius. **N**on habuit euangelium scientiam:
quod ut ait apostolus seducta est in peruari-
cationem. **V**erum hoc quodque spiritus non
defuit: qui callidior describit ceteris
aiantibus: sed pietatem malignus non
habuit: quod ab initio factus est homi-
nibus. **A**d aduersarium vero pius forte videtur mu-
lierem non stricte: sed timorem domini de-
reliquit: vici illius magis obediens
quam diuine. **V**tinam magis timor domini
proualisset in eo: sic de christo signanter
legitur: quod repleuit eum non pietatis spiritus

ritus sed timoris. **I**n omnibus enim et per omnia
pietati proximorum timor domini preferendus
est: et solus ipse est qui totum sibi ho-
minem debeat vendicare. **I**n hijs igitur
tribus timore pietate et scientia:
mediator noster reconciliauit homines
Nam in consilio et fortitudine de manu
aduersarii liberauit. **C**onsilio siquidem
pristino iure priuauit hostes: data
praeceperit manus miceret innocentem:
fortitudine proualuit. ne violenter pos-
set retineri redemptor: dum victor
ab inferis rediit. et vita omnium cum eo
surrexit. **E**xinde cibatur nos pane vi-
te et intellectus: et potatur aqua sapi-
entiae salutaris. **E**st enim intellectus
rerum spiritualium et inuisibilium verus animae
panis confirmans cor nostrum: et ab
omni opere bonum roborans in omni ex-
ercitatione spirituali. **C**arnalis autem ho-
mo qui non percipit ea quae sunt spiri-
tus dei. sed stulticia eius videtur. gemit
et lugeat dicens. **A**ruit cor meum: quia
oblitus sum comedere panem meum. **E**cce
enim mera et perfecta veritas est. non
posse homini. si uerum mundum lucere
tur: anime autem suae detrimentum faciat.
Sed quoniam id capere possit avarus. **S**ine
causa laborat: quisquis eius id persuade-
re conatur. **V**t quid hoc? **N**empe quia
stulticia illi videtur. **Q**uid verius: quam
iugum christi esse suauis. **A**ppone homini secu-
lariter vide si non magis lapide quam pa-
nem reputabit: et etiam homini intelligere
veritatis interne viuere anima: et
hic est spiritualis cibus. **N**on enim in so-
lo pane viuunt homines: sed in omni ver-
bo quod procedit de ore dei. **V**erum
donec sapit tibi veritas: non sine dif-
ficultate ad interiora traicit. **V**bi
vero ceperis in ea oblectari. iam non
cibus sed potus est: et sine difficultate
intrat in animam: quod videlicet spiritualis
cibus intelligentie potu sapientie digeratur

ne ipsius interioris hominis artibus id est
affectibus fideitate laborantibus. oneri
magis sit utilitati. Ex omnibus ergo que
saluabis populis fuerant necessaria mi-
hil penitus defuit saluatori. **N**on est
enim de quo premit psalmus. Egredietur vir-
ga de radice yesse: et flos de radice
eius ascendet: et quiescet super eum spiritus
domini spiritus sapientie et intellectus: spiritus
consilij et fortitudinis: spiritus scientie et pi-
etatis: et replebit eum spiritus timoris
domini. **I**llud sane diligenter attende: quod
flos hunc de radice non de virga di-
xerit ascenditur. Quia etenim si noua
christi caro in virgine creata esset ex
nihilum quod estimauerunt nonnulli: non
de radice flos: sed forte de virga di-
ci poterat ascendisse. **N**unc autem quia pro-
dit ex radice: sine dubio ab origine
omnino probate habuisse materiam. **N**am
quod super eum spiritus requirit: nihil in eo
contradictoris fuisse declarat. **I**n nobis
enim quia non omnino superior est spiritus non re-
quiescit: carne nimirum aduersus spiritum
et spiritum aduersus carnem occupiscente:
a quo conflictu nos liberet in quo nihil fidei
fuit nouus homo et verus homo: qui vera car-
nis nostre suscepit originem: sed fermentum
vetus occupiscentie non suscepit.

Sermo beati bernardi abbatis de annu-
ciatione dominica: cum in sabbato anni leta-
re occurrit.

Quia diues es in misericordia: quod
magnificus in iusticia: in gra-
tia quod munificus domine deus noster. **N**on
est qui filius sit tibi: munerator copiosus
fime: remunerator equissime: piissime
liberator. **G**ratias respicias humiles: ius-
te iudicas innocentes: misericorditer sal-
uas et peccatores. **H**ec sunt dilectissimi:
qui nobis in mensa diuitis huius premissa-
mias setarum testimonijs scriptura

rum. **H**odie quidem si diligenter aduertis
mus solito copiosius apponunt. **N**im-
mirum hanc nobis copiam prestat quod pariter
ouenerunt sacrum videlicet tempus quod bra-
gefime: et sanctissima dies annunciationis
domini. **H**odie enim in auribus nostris
deplensam in adulterio mulierem in
dulgentia redemptoris absoluit: ho-
die innoxium susanne sanguinem libera-
uit: hodie quod beatam virginem singula-
ri munere grauitate benedictionis im-
pleuit. **M**agnam diuitum: ubi pariter
nobis misericordia iusticia et gratia appo-
nunt. **N**umquid non misericordia esca hominum:
salutaris omnino efficax ab mē-
lā. **N**umquid non etiam iusticia panis
cordis. **E**t quidem optime confirmas
illud. utpote cibo solidus ad nutri-
mentum. **P**emque beati qui esuriunt illud:
quoniam ipsi saturabuntur. **N**umquid non ci-
bus anime gratia dei fuit. **D**ulcissimus sa-
ne. et omnem habes in se suauitatem: et
delectamentum saporis. **I**mo vero hoc
sibi omnia pariter vendicans. non modo dele-
ctat: sed reficit et medetur. **A**ccedam
ad mensam hanc fratres mei: et ex singu-
lis dapibus vel modicum aliquid de gustu
stemus. **I**n lege moyses mandauit
homini lapidare autem de peccatore pec-
catores: de adultera pharisei. **S**ed
ad duriciam lapidei cordis vestri ille lo-
cutus est. **I**hs autem inclinauit se. **D**omine meli-
na celos tuos et descende. **I**nclinās se
ad misericordiam flexus: neque enim iudaici
cordis erat: digito scribebat: non in
lapide sed in terra. **N**eq; id tamen semel
sed hic quod duplex scriptura: sic apud
moysen tabule due. **E**t forte verita-
tem et gratiam scribens et iterum scribens et
re impressisse videtur: sicut quod iohannes
apostolus ait. lex per moysen data est:
gratia et veritas per iesum christum fa-
cta est. **C**onsidera tamen an videri
possit de tabula veritatis legisse.